

MARHAB

Improving marine habitat status by considering ecosystem dynamics

Grant agreement number: 101135307

Topic: HORIZON-CL6-2023-BIODIV-01-4

Starting date: 1 January 2024

Duration: 48 months

D7.6

Title: First publications of editorials in newspapers, op-eds and/or popular science articles in order to disseminate key findings to the general public

Date of delivery: 2024-02-28

Organization name of lead participant for this deliverable: Institute of Marine Research

Deliverable number	D7.6
Deliverable title	First publications of editorials in newspapers, op-eds and/or popular science articles in order to disseminate key findings to the general public
Work Package	WP7
Due Month	March
Published data	2024-03-28
Lead Beneficiary	Institute of Marine Research
Dissemination level	PU - Public
Deliverable type	R – Document, report

Authors		
Name	Organization	E-mail
Even Moland*	IMR	even.moland@hi.no
Ulf Bergström	SLU	ulf.bergstrom@slu.se
Mikael van Deurs	DTU	mvd@aqua.dtu.dk
Carla Freitas	IMR	carla.freitas.brandt@hi.no
Mattias Sköld	SLU	mattias.skold@slu.se
Susanna H. Thorbjørnsen	DTU	susanna.t@hi.no
Cecilie L. Wathne*	IMR	cecilie.wathne@hi.no
Pierre de Wit	UGOT	pierre.de_wit@marine.gu.se

*Corresponding authors

Keywords
Dissemination, Communication, Fisheries management, Conservation

Executive Summary
An editorial was submitted to Forskersonen.no, a news channel for debate and popular science. Researchers are invited to contribute to the social debate, contribute new insights or describe their findings and discoveries in a popularized form, the 27th of February 2025. The timing is linked to the CBD COP16 is held in Rome, 25-27 February 2025. The editorial is written in Norwegian. A short version translated to English follows below. The full text is attached. Short summary: <i>The governments around the Skagerrak have proposed measures to mitigate ecosystem impacts and restore functions. In the EU, member states are working towards goals under the new nature restoration law, but more knowledge is needed on effective measures. Denmark, Sweden, and Norway have proposed bans on bottom trawling and other fisheries measures in various areas, sparking discussions on the most significant impacts and effective restoration methods.</i> <i>The 2019 UN IPBES report identified fisheries as the main driver of reduced biodiversity and ecosystem degradation in the ocean since the 1950s. A Norwegian pilot project also</i>

highlighted commercial and recreational fishing as the largest current impact on the Outer Oslofjord ecosystem.

Skagerrak and Kattegat, connecting the North Sea with the Baltic Sea, host a productive ecosystem with high biodiversity. However, nutrient runoff from agriculture and untreated wastewater, rising temperatures, and marine heatwaves are altering conditions, allowing new species like Mediterranean mussels and Pacific oysters to establish themselves.

Marine protected areas free from fishing provide valuable insights into impacts. In Norway and Sweden, lobster protection areas have shown that depleted populations can quickly recover. Long-term no-fishing zones in southern Kattegat have yielded positive results for various species, although the area was too small to protect cod. The global Kunming-Montreal framework for biodiversity aims to protect 30% of nature by 2030, based on research indicating the necessary extent of protection to preserve ecosystem services. The Horizon Europe project MARHAB (2024-2027) aims to develop better management practices across Skagerrak and Kattegat, involving stakeholders in the process.

In addition to this, MARHAB partners produced press releases and news articles about the project. The Institute of Marine Research, for example, produced a news article titled “Will research the consequences of fewer predators in the sea” (<https://www.hi.no/hi/nyheter/2024/februar/skal-forska-pa-konsekvensane-av-ferre-rovdyr-i-havet>) and “Have noticed orca-eating killer whales” (<https://www.hi.no/hi/nyheter/2024/mai/har-merkt-nise-etande-spekkgoggarar>). The newsletter has 2262 subscribers.

MARHAB-affiliated researchers also contributed to articles and editorials on the importance of reconciling fisheries management with marine conservation, but without mentioning MARHAB. For example, project leader Dr. Even Moland contributed to the online newspaper Forskning.no article “This is what can happen when the largest fish disappear from the fjords” (<https://www.forskning.no/fisk-hav-og-fiske-havforskningsinstituttet/dette-kan-skje-nar-de-storste-fiskene-forsvinner-fra-fjordene/2415128>).

Note that in June 2024, the project revised its Dissemination, Exploitation and Communication (DEC) plan, D7.1. Editorials, op-eds and popular articles are only a small part of the plan. Thus far in the project, the main DEC focus has been on stakeholder engagement meetings and giving talks. MARHAB was, in addition, a co-host of a conference in Norway on kelp forest restoration, together with the Norwegian Blue Forests Network, Fram Centre, NOFIMA, Akvaplan-niva, and five other EU Horizon Europe projects (ACTNOW, A-A AGORA, BlueMissionAA, C-BLUES and Invest4Nature). A complementary webinar in English is planned for March 2025. Further information about these activities will be provided as part of the 18-month reporting process.

Document history		
Version	Date	Description
1	28.02.2025	First version

List of acronyms	
Acronym	Meaning
DEC	Dissemination, Exploitation and Communication

Av:

Even Moland (Havforskningsinstituttet), Ulf Bergström (Sveriges lantbruksuniversitet), Mikael van Deurs (Danmarks Tekniske Universitet), Carla Freitas (Havforskningsinstituttet), Mattis Sköld (Sveriges lantbruksuniversitet), Susanna H. Thorbjørnsen (Havforskningsinstituttet), Cecilie L. Wathne (Havforskningsinstituttet), Pierre de Wit (Göteborgs Universitet)

Tittel:

Storskala tiltak som begrenser menneskelig påvirkning i hav og fjorder er nylig foreslått, til gagn for økosystemene, fiskeriene og kunnskapen om gjenoppretting.

Marine økosystemer i Skagerrak, Kattegat og Oslofjorden eksisterer i en utarmet tilstand preget av langvarig lokal og regional menneskelig påvirkning. Årsakene er i stor grad kjente og godt beskrevet. Noen av disse kan vi adressere raskt, andre krever langvarig innsats og langsiktige prioriteringer.

Regjeringene i landene rundt Skagerrak har nylig foreslått tiltak som kan bidra til å dempe påvirkningene på våre økosystemer. Tiltakene danner grunnlag for innhenting av kunnskap om hvordan økosystemfunksjoner kan gjenopprettes. I EU jobber medlemslandene allerede mot konkrete mål i den nye naturrestaureringsloven. Samtidig er det behov for kunnskap om hvilke tiltak som gir best effekt. I Danmark har regjeringen foreslått [bunntålforsbud i et større område i Bæltthavet](#), den svenske regjeringen har foreslått [bunntålforsbud innenfor marine verneområder](#), og den norske regjeringen la nylig frem forslag til [fiskeritiltak i Oslofjorden](#) – inkludert nullfiskeområder som overlapper med store deler av arealene til Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker, og ett i Indre Oslofjord ut til en linje mellom Moss-Horten.

Felles for disse forslagene er at de har bidratt til å blåse liv i diskusjonen om hvilke påvirkninger som er de viktigste, og hvilke tiltak som vil kunne være med å gjenoppbygge marine økosystemer preget av habitatendringer, tap av viktige rovfisk og bestandsreduksjoner.

«Hva som påvirker mest» har vært gjenstand for en langvarig folkelig og faglig debatt. I sin globale [rapport fra 2019](#) rangerte FNs naturpanel (IPBES) fiskerier som den klart viktigste driveren av redusert biologisk mangfold og slitasje på økosystemer i havet siden 1950-tallet. Et pilotprosjekt for [vurdering av samlet påvirkning](#) rangerte yrkes- og fritidsfiske som den største nåtidige påvirkningen på økosystemet i Ytre Oslofjord.

Skagerrak og Kattegat forbinder Nordsjøen og resten av verden med Østersjøen. Men havområdet er mye mer enn en viktig maritim transportrute. Blandingen av ulike

naturtyper og vannforekomster utgjør et produktivt økosystem med et høyt biologisk mangfold. Fiskesamfunnet er artsrikt, og dypt nede i Norskerenna finnes et økosystem som ligner de vi finner i dyphavene.

Fjordene og de indre, grunne farvannene i hele regionen er preget av næringsrik avrenning fra landbruket og urensset avløpsvann. Overgjødsling og formørking av kystvannet endrer vegetasjonen, og begrenser nedre voksegrense for tareplanter som er avhengige av gode lysforhold. Temperaturen stiger, marine hetebølger slår i perioder ut viktige habitatdannende arter som sukkertare, og gjør grunne kystområder varmere. En cocktail av påvirkninger bidrar til å endre forutsetningene for det marine livet i disse kyst- og havområdene. Endringene medfører at nye arter får fotfeste i økosystemet, som Middelhavsblåskjell og Stillehavsøsters.

Noen områder og naturtyper er viktigere enn andre, også under vann. Danske forsøk har vist at fiskearten småsil (tobis) – som graver seg ned i sandbunn for å finne skjul fra predatorer – er [kresne på kvaliteten til sandbunnen](#) de bruker. Eksempelet viser at habitat er essensielt, og at kunnskap om habitatene er en viktig nøkkel til planlegging og plassering av verneområder. Skagerrak, Kattegat og Norskerenna har sårbar bunnfauna, habitater, [leveområder og naturtyper](#) som forutsetter betydelig strengere vern enn hva de har i dag for å sikre økosystemtjenestene de leverer.

Verneområder der økosystemet får være i fred for fiskerier er også en nyttig kilde til kunnskap om hva som påvirker. I Norge og Sverige har vi gjennom to tiår høstet erfaringer med fredningsområder for hummer, der nedfiskede bestander relativt raskt øker i antall og gjenoppbygger bred alders- og størrelsessammensetning. I Sverige ble det gjennomført et koordinert og langsiktig forsøk med [nullfiskeområder](#), med positive resultater på tvers av arter og økosystemer. Inkludert i forsøket var et større område med [bunntålforsbud i sørlige Kattegat](#) som gav positive resultater for en rekke arter i bunnfisksamfunnet, inkludert for sjøkreps. Nullfiskeområdet var dessverre for lite til å beskytte torsken i Kattegat, som var det egentlige målet for tiltaket.

Verneområder gir mulighet for at lokale bestander kan hente seg inn. Økt bruk av vern og beskyttelse vil kunne gi en gevinst for fiskeriene som drives på utsiden. En vanlig innvending er at fiskeriene trenger tilgang til areal. Men tilgang til rike ressurser er sannsynligvis viktigere enn selve størrelsen på tilgjengelig areal. Muligheten for å høste samme mengde med mindre innsats vil kunne gi økt lønnsomhet for fiskeflåten og mer stabil tilgang på mat fra havet – spesielt i lys av de pågående klimaendringene. Forskingen på [effekter av marine verneområder](#) viser ofte positive ringvirkninger utenfor selve verneområdene.

Hvor mye havnatur bør vernes mot de viktigste påvirkningene? Det globale Kunming-Montreal-rammeverket for naturmangfold (Naturavtalen) sikter mot 30% vern av natur til lands og til havs innen 2030. Forrige uke ble det [forhandlet i Roma](#), med fokus på overvåking, finansiering og rapportering av målene i Naturavtalen. Prosentmålene er

ikke trukket ut fra løse luften, men bygger på forskning som har gjort det mulig å beregne hvor mye natur som bør være tilnærmet upåvirket for å bevare naturgodene som lar oss høste og bruke resten av naturen med minimal risiko.

Samtidig bør områdene vi skal fortsette å bruke til høsting og fiskerier også kunne ivareta habitater og interaksjoner i økosystemene. Store arter, sjeldne arter, store individer, gamle individer og deres roller i økosystemet må få plass i fremtidens flerbrukshav.

I Horisont Europa-prosjektet [MARHAB](#) (2024-2027) jobber vi på tvers av Skagerrak og Kattegat. Målet er kunnskap for bedre tilpasset forvaltning som kombinerer de beste egenskapene fra de ulike tilnærmingene. Vi anerkjenner viktigheten av å ivareta interessene til næringsutøvere som påvirkes av tiltakene som fases inn. MARHABs tilnærming er at gjennomføring av storskala forvaltningstiltak bør involvere næring, forskning, forvaltning og interessegrupper som underveis kan samles rundt en objektiv vurdering av resultatene. Fremtidens regionale havforvaltning bør være adaptiv - som innebærer at forvaltningstiltakene overvåkes, evalueres og justeres dersom målene ikke nås.